

PORTÁL

BRÁNA K VYTŘÍBENÝM NÁZORŮM

1
2004

Časopis Pražského klubu Mladých konzervativců

www.ePortal.cz

soutěž!

Investiční pobídky

Politika: M. Říman o české pravicové scéně

Kultura: V divadelnictví je třeba provětrat

Extra: Jak uspět u pohovoru

Anti, Grebeníček a spol.

Celá řada deníků a časopisů přinesla koncem prosince výčet těch nej nej událostí roku 2003. Ovace nad vstupem do Unie či lapením Husajna byly velkolepé, přece jen šlo o nevšední události. Vedle těchto tutovek „běžné“, „standardní“ a „rutinní“ problémy šednou a blednou, přičemž některé z nich jsou dost možná skrytou časovanou bombou. Např. česká justice a její (ne)efektivnost, zkorumpovanost a klientelismus se rády skryly do stínu běsnění kolem viru SARS a dalších kruciálních záležitostí s celosvětovým dopadem. Přitom se i v roce 2003 událo mnoho případů, „justičních přehmatů“, které podlamují pilíře naší demokracie. Alois Grebeníček tak dlouho unikal soudům, až se jim vyhnul nadobro. Potlesk! Miroslavu Antlovi se zase během celého roku nepodařilo doručit soudní obsílku. Anti, bravo! Obě kauzy jsou opravdovou hrozbou pro českou demokracii. „Proč mám chodit za účetní podvod k soudu, Grebeníček tam taky nešel, a to dokonce mučil nevinný lidi!“ uleví si pan Novák a... a má pravdu! Dokud v naší společnosti pokvetou grossovské (nejen) kamarádšafty či grebeníčkovské (opět nejen) zásady rovnějších mezi rovnými, kdejaký nový Hitler může systém demaskovat, označit jej za směřující k chaosu a prosazováním politiky „pořádku“ získávat body u veřejnosti. Možná namítnete, že vše vidím příliš černě, že jsou to jen malichernosti. Velké problémy často začínají malichernostmi...

Po krátkém zamyšlení Vás vítám u prvního Portálu v novém roce. Domnívám se, že se opět sešlo několik kvalitních textů, ale subjektivní pohled může klamat, takže posouzení nechám na Vás. Subjektivita, nesubjektivita, doporučuji zejména výtečnou polemiku objektivisty V. Kryzánka s „pro life“ orientovaným S. Vejvarem. Téma je jasné: potraty. Zajímavým příspěvkem je článek M. Římana o české pravicové scéně. Ach jo, už zas v duchu slyším ty řeči, že jsme „ODS Jugend“, ale co, nenechám si kazit náladu. Vy si ji také nekažte!

Pěkné počteníčko.

šéfredaktor

J. Kovanda

Obsah

<i>Dopisy a ohlasy</i>	3	Vavřinec Kryzánek: Být pro legální potraty znamená být pro život.....	11
Michal Jelínek: Investiční pobídky znamenají krádež.....	4	Tomáš Munzi: Zbraně a právo.....	12
Michal Stieber: Zvláštní pobídky pro zahraniční investory jsou nesmysl.....	5	Ondřej Vašíček: Právo na diskriminaci.....	13
Vavřinec Kryzánek: Antimonopolní úřad zase hrozí nevinným lidem.....	6	Bára Zvěřinová: O vulgaritě.....	14
Viktor Hanzlík: Americký obchodní deficit: skrytá hrozba?....	7	Iveta Čechová: Měli bychom si pomáhat.....	15
Martin Říman: Česká pravice – věčné balancování na hraně.....	8	Lukáš Kovanda: V divadelní kultuře je třeba provětrat.....	16
Lukáš Kovanda: Může stát ovlivnit intenzitu porodnosti?.....	9	Jan Medek: Jak se správně připravit na pohovor.....	17
Stanislav Vejvar: Pro život.....	10	Tomáš Novotný: Střepy.....	18
		<i>Soutěž se Student Agency</i>	19
		<i>Akce MK v poslední době</i>	20

Dopisy a ohlasy

Ahoj,

přečetl jsem si Portál a chtěl bych vědět, co jsou konzervativci zač. V Chomutově jsem potkal jednoho konzervativce na autobusové zastávce, který tam vylepoval nějaké plakátky. Dal jsem se s ním do řeči a zdál se mi divný, s jeho názory jsem vůbec nesouhlasil. Nemám rád mladé politiky. Myslím, že konzervativci jsou něco jako služebníci Klause.

Mírek z Prahy

Ahoj Mirku,

nesmíš věřit všemu, co se píše v novinách. Konzervativci nejsou politickou stranou. Mladí konzervativci jsou občanským sdružením. Vystupují jako organizace mladých, pravicově orientovaných lidí se zájmem o ekonomiku, politiku a kulturu. Cílem sdružení je, aby si mladí lidé prostřednictvím formálních i neformálních setkání formovali své vlastní názory na politickou a ekonomickou realitu u nás a ve světě. Mladí konzervativci se tak snaží přispívat k rozvoji společnosti založené na principech svobody jednotlivce, zodpovědnosti, slušnosti, vzájemné úcty a poctivosti. Více informací najdeš na internetových stránkách na adrese praha.konzervativci.cz.

mir

Dobrý den,

zajímalo by mne, proč v Portálu uveřejňujete rozhovory s přestárlými herci. Jedná se přece o politický časopis. Udělat rozhovor s Josefem Vinklářem je to samé, jako udělat rozhovor s Dianou Kobzanovou. Zajímalo by mne, kdo to bude číst. Možná by bylo lepší napsat do kulturní rubriky článek o tom, jestli mají být divadla dotována státem, nebo udělat rozhovor např. s Petrem Kratochvílem.

David z Prahy

Milý Davide,

Portál je sice časopisem pišící mimo jiné také o politice, ale vzhledem k tomu, že je distribuován na všech pražských vysokých školách a je určen lidem s různými zájmy, obsahuje nejen politické a ekonomické, ale také kulturní články. Pokud Tě zajímá financování divadel, doporučuji Ti přečíst si Portál číslo 3, jenž článek na toto téma obsahuje. Na otázku, proč jsme v Portálu otiskli rozhovor s Josefem Vinklářem, je jednoduchá odpověď. Josef Vinklář patří mezi nejvýznamnější české herce, ve svém oboru dosáhl skutečného mistrovství a domníváme se, že má lidem co sdělit.

mir

Portál není vulgární!

V posledním předvánočním vydání HN (23. 12. 2003) se autor Pavel Šaradín ve svém komentáři *Rok pomalých změn a vulgarity* zabývá „zvulgarizováním“ české politické scény v roce 2003. Jako jeden z příkladů uvádí časopis pražských Mladých konzervativců Portál, na jehož titulní straně jsou v pátém čísle zasazeny srp a kladivo do symbolu EU – dvanácti hvězdiček v kruhu. V žádném případě jsme tímto krokem nezamýšleli položit zločinný komunistický systém na stejnou úroveň se systémem EU. Grafické vyjádření mělo v nadsázce upozornit na nebezpečí plíživé deliberalizace evropské ekonomiky, která je dle našeho názoru pro současnost příznačná. Jsme proto přesvědčeni, že časopis Portál není, i přes pro někoho obtížně stravitelnou hyperbolu na titulce, časopisem vulgárním, samozřejmě pokud autor neoznačuje vulgarismem každý odlišný pohled, než je ten jeho.

Lukáš Kovanda

K článku v minulém čísle Portálu

Ad: Několik postřehů k Iráku (S. Vejvar, in: Portál 5/2003).

Údaje o poměrech v Iráku: Mezinárodní report, 2/2003, s. 42–43; MR, 5/2003, s. 31.

Článek D. Roháče: Co se stalo s americkou pravící?, Laissez faire, č. 10/2003, s. 1–2.

Investiční pobídky znamenaají krádež

Michal Jelínek, student VŠE v Praze, místopředseda MK Praha

Na začátku tohoto textu bych rád upozornil, že jsem se při jeho psaní nechal inspirovat českým publicistou, ekonomem a příznivcem objektivismu Jiřím Kinkorem, s jehož názorem na investiční pobídky se v mnohém ztotožňuji. Problém investičních pobídek byl a je velmi diskutovaným tématem, zejména pokud jde o jejich efektivnost a vliv na zaměstnanost. Jiří Kinkor však nepovažuje za podstatné ekonomické hledisko těchto pobídek, ale politicko-filozofické. Jsou-li totiž jejich cíle nesmyslné nebo dokonce nemravné, není důležité, zda nástroje, jež k těmto cílům mají vést, k nim skutečně vedou či nikoliv. Já se ovšem zaměřím právě na účinnost nástrojů hospodářských politik s investičními pobídkami souvisejícími, tedy budu zkoumat ekonomické faktory investičních pobídek.

Pobídky nezaručují zaměstnanost

Za šest let existence získalo investiční pobídky v Česku celkem 169 projektů. České subjekty se na tomto čísle podílí 26 projekty. Celkový objem vyjádřený v dolarech dosahuje 6 miliard. To jsou ta nejzákladnější fakta týkající se pobídek v ČR. Mluví se také o počtu pracovních míst, které měly zvýhodněné investice přinést, je však naivní si myslet, že je tomu opravdu tak. Oficiální číslo Ministerstva průmyslu a obchodu zní 50 tisíc nových pracovních míst, která vznikla, nebo mají vzniknout na základě pobídek. Jsou však sliby investorů reálné, myslí je vůbec vážně? Jsou propočty ministerstva správné nebo se bude opět revidovat? Flextronics v Brně či Philips v Hranicích na Moravě dávají určitou odpověď. U těchto velkých multinárodních korporací nemůžeme očekávat, že vždy splní, co slíbí. To, co určuje jejich objem výroby není finanční plán, ale stav globální ekonomiky, ze které vycházejí impulsy pro odbyt těchto společností. Byl to právě Philips v Hranicích, který omezil svou výrobu pro nízkou poptávku, jež je dána právě celosvětovým útlumem. Stát, který umožnil realizovat tuto nevýhodnou investici a navíc ještě firmě Philips poskytl daňové prázdny, vlastně okradl nejen občany – daňové poplatníky, z jejichž daní projekt spolurealizoval, ale hlavně ostatní firmy – zájemce o náš trh, jejichž náklady jsou řádově vyšší, právě proto, že musí platit daně. Tím je vyvolána neefektivnost na trhu a uměle zvýšena konkurenceschopnost „vyvolených“ firem.

Pobídkoví investoři nepodporují výzkum a vývoj

Ze zkušenosti z USA i ze států EU víme, že tyto společnosti z daného regionu zmizí stejně rychle, jako se objeví, a jen výjimečně dále vyrábějí při dané zaměstnanosti i dlouho po termínu, ke kterému se zavázaly ve smlouvě se státem. Dalším obrovským negativem projektů podpořených pobídkou je malý důraz na výzkum a vývoj. Společnosti, které k nám přicházejí na základě pobídek, nemají zájem zde příliš podporovat výzkum a vývoj a pokud jej podporují, tak na základě smlouvy se státem, ne z vlastní vůle, ne proto, že by to pro ně bylo příliš výhodné. Investiční pobídky dále neúměrně zatěžují státní rozpočet, a to z dvojího důvodu. Bud'ťo přímo přesouvají peníze od daňových poplatníků k investorům, nebo snižují daňový příjem, který v případě obrovských investic není nezanedbatelný. V prvním případě jde o „finanční investiční pobídky“ ve formě dotací, v druhém případě se jedná o „fiskální investiční pobídky“, které mají podobu daňových úlev. V obou případech stát vytváří neefektivnost, a to jak na místním (regionálním), tak na národním trhu. V těch odvětvích, kterým klesne poptávka v důsledku odebrání peněz jejich zákazníkům na daních určených pro financování pobídek, klesne investiční aktivita, čímž se minimálně kompenzuje přírůstek investic vytvořených pobídkou. Pokud ještě předpokládáme vyšší efektivnost (měřeno ROA, ROE...) investic nepodpořených státem, je zřejmé, že investiční pobídky nejsou vhodným nástrojem pro stimulaci růstu HDP ani pro snížení nezaměstnanosti. Ze statistik Ministerstva průmyslu a obchodu vyplývá, že produkční síla (ROA) je u zvýhodněných investic nižší, než je průměr v českém průmyslu, a dále se snižuje. Pokud jde o rentabilitu vlastního kapitálu (ROE), jsou investoři s pobídkami sice úspěšnější než republikový průměr, ale zatímco české firmy se velmi rychle zlepšují, investoři s pobídkami v pomyslném žebříčku stále klesají stejně jako v případě ukazatele ROA.

Každý stát se snaží přilákat maximální množství investic ze zahraničí a stimulovat k investiční činnosti i domácí subjekty, ovšem investiční pobídky nejsou správná cesta. Dnes, kdy tento nástroj používá naprostá většina vyspělých zemí, je jediný důsledek této politiky přetahování investic mezi státy. To nejlepší, co může daná země pro podporu investic udělat, je zavést přehledný daňový systém, odstranit zbytečné státní regulace a vytvořit k práci motivující sociální politiku.

Zvláštní pobídky pro zahraniční investory jsou nesmysl

Michal Stieber, student VŠE v Praze

Podpora přímých zahraničních investic je jedním ze způsobů realizace strukturální politiky. Není pochyb o tom, že zahraniční investice mají mnohdy pozitivní vliv při řešení strukturálních krizí a významně determinují kvalitu strukturálních změn, jejíž úroveň je přímo úměrná technologické vyspělosti budoucích výrobních procesů. Nemyslím si však, že jsou jediným a hlavním lékem na zmíněné problémy. Za zásadně nejučinnější považují v tomto smyslu razantní podporu malého a středního podnikání, které je ve zdravé ekonomice hlavním nositelem zaměstnanosti.

Pobídky pro zahraniční investory, které jednoznačně ukazují preference veřejného sektoru, považují za diskriminaci tuzemského kapitálu. Hlavním důvodem, proč uplatňování podobných nástrojů odmítám, je však jejich neúčinnost tam, kde by měly působit. Stálá a dlouhodobá transparentní pravidla jsou cestou motivace ekonomických subjektů k investování. Výhodně nastavené podmínky pro celý podnikatelský sektor jsou mimo jiné i zárukou přílivu takových zahraničních investic, které realizují dlouhodobé strategické plány a nejsou pouhým racionálním kalkulem, vycházejícím z využití často individuálně přislíbených výhod.

Recept tudíž spatřuji ve všeobecném snížení daňového a ostatního odvodového zatížení a v kompletním zjednodušení daňového systému. V případě přímého

zdanění příjmů by se měla vždy ctít zásada, že každou korunu má stát zdanit stejnou mírou, tudíž proporcionálně. Tomuto přístupu odpovídá koncepce tolik diskutované „rovné daně“, jejíž sazba by měla činit 15 procent. Obavy kritiků podobných reforem z radikálního snížení příjmů státního rozpočtu jsou značně liché. Hlavním zdrojem daňového výnosu je nepřímé zdanění. Kromě toho považují daňovou progresi za věc zcela nemorální. Dále pojistné na zdravotní a sociální zabezpečení, jehož platby jak pro zaměstnance, tak především pro zaměstnavatele jsou v celoevropském srovnání poměrně vysoké, ovlivňuje vedlejší náklady spojené se zaměstnáváním, což v případě České republiky jistě také nepůsobí příliš stimulačně směrem k přílivu zahraničních investic. V neposlední řadě musím zmínit potřebu odstranění celkové byrokratické podnikání a přehnané regulace vzniku a zániku firem, jejíž míra je u nás jedna z nejvyšších v Evropě. Dílčí pobídkové politiky současné vlády a jí v této oblasti zřízené agentury CzechInvest vytvářejí často pouze prostor pro krátkodobé záměry zahraničních společností vedoucí v konečných důsledcích pouze k neúčelnému mrhání veřejnými prostředky. A tak zatímco na jedné straně láká Špidlova vláda přímé zahraniční investory, na straně druhé díky nezdravým podmínkám pro podnikání dochází v řadě případů až k úniku ekonomických subjektů do šedé ekonomiky či k daňovému vystěhovalství českých podniků do těch blízkých zemí, které se podobných chyb vyvarovaly.

HLEDÁME NOVÉ LIDI DO TÝMU

Je Vám 15 až 35 let? Jste pravicově založení? Máte na to!

Sekce pro vzdělávání členů

- politika a ekonomie
- veřejné vystupování, psaní článků
- Project Management

Sekce Public Relations

- média
- časopis Portál
- propagace

Sekce Fundraising

- nadace
- soukromý sektor
- státní sektor

Sekce pro pořadatelství

- konference
- semináře
- přednášky

Sekce pro spolupráci

- komory a instituty
- časopisy
- školy

ZARUČUJEME

- absolutní a neomezenou seberealizaci
- získání zkušeností
- navázání kontaktů s politiky, ekonomy, podnikateli
- spřátelení se se schopnými lidmi
- zázemí pro Vaši činnost

KONTAKT

praha@konzervativci.cz

<http://praha.konzervativci.cz>

Tel.: (+420) 776 329 055

Antimonopolní úřad zase hrozí nevinným lidem

Vavřinec Kryzánek, student VŠE v Praze

Podle zpráv ze začátku prosince loňského roku prošetřoval český antimonopolní úřad (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže – ÚOHS) způsob, jakým obchodníci stanovují cenu brambor. Podle podezření ÚOHS se supermarketů při stanovení cen smluvily, porušily tak hospodářskou soutěž, což je trestné, a hrozí jim za to pokuta. Podívejme se na věc z jiného úhlu. Nejsou zmíněné brambory majetkem obchodníků a není jejich „svatým právem“ stanovovat jejich cenu podle svého názoru? Tato otázka je samozřejmě rétorická. Pokud mají majetková práva mít nějaký reálný obsah, tak musí být stanovení ceny za vlastní majetek při svobodné směně nutně součástí výkonu majetkových práv.

Jedním z údajných cílů ÚOHS (stejně jako jeho sesterských úřadů v řadě dalších zemí) je chránit hospodářskou soutěž, tedy konkurenci. Připustíme na chvíli, že ÚOHS má pravdu a obchodní řetězce se skutečně dohodly na společné ceně. Je takové jednání protikonkurenční? Je pravdou, že v takovém případě by si řetězce přestaly na omezený čas konkurovat cenou na trhu brambor. Co když (a to je pravděpodobné) takto zvýšený zisk použijí na dosažení ještě vyššího zisku prostřednictvím více výdajů do reklamy, do cenové dotace jiných produktů, do další expanze, a tedy do ještě větší konkurence? Tvrzení ÚOHS, že supermarketů porušují konkurenci, pokud se dohodly na ceně, není podloženo fakty. ÚOHS to jednoduše neví.

Znamená to tedy, že by ÚOHS měl zvýšit svůj rozpočet a najmout další úředníky, aby mohl důkladně vyšetřit, co firmy hodlají dělat ze zvýšeným ziskem? Rozhodně nikoliv. Samotný cíl, tedy státní ochrana konkurence, je totiž absurdní. Jelikož konkurence je ekonomická rivalita na svobodném trhu, každý státní zásah nutně musí znamenat porušení některých majetkových práv ve prospěch někoho jiného. V našem případě ÚOHS „chrání“ spotřebitele proti obchodním řetězcům. Stát má chránit občany před porušením jejich práv. Firmy neporušují ničí právo stanovením cen za svůj majetek. V tomto kontextu „ochrana“ spotřebitelů tedy není skutečnou ochranou, ale pouze porušením majetkových práv firem. Spotřebitelé zde žádnou státní ochranu nepotřebují, protože k žádnému porušení jejich práv nedochází.

Není to ale nakonec správné, nemá ÚOHS roli moderního Robina Hooda, který bohatým bere a chudým dává? Rozdílem je, že, jak v románu *Atlas Shrugged* zmínila Ayn Randová, zatímco legendární zbojník bral neproduktivním bohatým parazitujícím na cizí práci, ÚOHS bere produktivním firmám dosahujícím zisku ve svobodné směně.

Legislativa, na jejímž základě ÚOHS jedná, stojí na dvou hlavních pilířích: altruistické etice a neoklasické ekonomické teorii.

Podle altruistické etiky existuje právo spotřebitelů na určitý produkt za určitou cenu, i když poskytnutí takového produktu za požadovanou cenu znamená poškození prospěchu a života výrobců. Výrobci, nahlíženo brýlemi altruistické etiky, nemají právo na sledování vlastního štěstí, je s nimi nakládáno jako s oběťmi zvířaty. Pro správné zhodnocení poslední kauzy ÚOHS, stejně jako pro zhodnocení antimonopolních zákonů jako takových, nestačí jen ekonomie. Je nutné odmítnout premisu sebeobětování. Firmy, potažmo jejich vlastníci, mají jako každý člověk právo na sledování vlastního štěstí, protože nikoliv altruismus, ale sledování racionálního vlastního zájmu je dobrem.

Neoklasická mikroekonomie paradoxně vede k marxistické tezi o sebezničujícím mechanismu svobodného trhu. V textu z ledna 2003 předseda ÚOHS vyjádřil tuto myšlenku zcela přesně, když napsal: *Hospodářství, které je ponecháno samo sobě, může zrušit svobodu trhu kartelizací či monopolizací.* Neoklasická mikroekonomie totiž tvrdí, že ideálem ekonomické efektivity je dokonalá konkurence, což je model založený na předpokladech, které jsou tak nereálné, že nikde v realitě se podobný stav nemůže vyskytovat. Normální chování firem v kapitalismu, jako konkurence prostřednictvím diferenciací produktů, inovativní činnost, vytváření fúzí, podepisování strategických dohod nebo zvyšování tržního podílu cenovou konkurencí, je z tohoto modelu, který se snad na všech univerzitách používá jako vstupní brána do mikroekonomie, vyloučeno, což otevírá dveře pro antimonopolní zákony, aby se snažily toto chování vyloučit i z ekonomické reality. Všimněme si, že jedním z pilířů antimonopolních zákonů je absurdní nerealistický model. Neexistuje totiž způsob, jak na základě faktů dokázat, že zasahování úředníků do majetkových práv firem (výrobců bohatství) založené na tisíce let staré „poustevnícké“ etice, podle které se nedá žít, může být někomu skutečně dlouhodobě prospěšné a na základě toho zvyšovat kvalitu produktů a snižovat jejich cenu. Hospodářské studie ekonomů individualistické tradice ukazují, že antimonopolní úřady omezují invenci, konkurenci a ničí bohatství.

Jaké je tedy moje hodnocení posledního kroku antimonopolního úřadu? ÚOHS, zcela v intencích zákona, nespravedlivě hrozí firmám, které neporušily ničí právo, pokutami. Kde je Amnesty International a další legie „humanistů“, které jsou ochotné dohlížet na zacházení, jakému se dostává Saddámu Husajnovi v zajetí, když antimonopolní úřady na základě antimonopolních zákonů pronásledují nevinné lidi?

Autor je příznivcem objektivismu. Více na www.aynrand.cz.

Americký obchodní deficit: skrytá hrozba?

Obchodní schodek USA je příznakem, nikoli příčinou nerovnováhy světové ekonomiky

Viktor Hanzlík, student IES FSV UK v Praze

Poslední vývoj ekonomiky USA, který byl ještě před nedávnem považován za největší překážku Bushova znovuzvolení v letošních volbách, udělal příznivcům současného amerického prezidenta jednoznačně radost. Amerika zaznamenala jeden z nejvyšších čtvrtletních růstů od roku 1984 a naznačila, že zotavení z recese roku 2001 se s konečnou platností podařilo. Reakce obou politických táborů byla předvídatelná – prezident a jeho ekonomičtí poradci připsali růst daňovým škrtům a své hospodářské politice, zatímco opoziční Demokráté poukázali na přetrvávající nezaměstnanost a vysoký schodek obchodní bilance, který označují za zásadní ohrožení americké i světové ekonomiky. Nutno říci, že Demokratická strana nezůstává se svými obavami osamocena, před vysokým obchodním deficitem varoval nedávno také známý americký investor Warren Buffett, jehož sympatie stojí jinak pevně na Bushově straně. Je tedy žádoucí zaměřit americkou hospodářskou politiku na snížení této vnější nerovnováhy?

Sám o sobě není fakt, že země opakovaně vykazuje deficity obchodní bilance problémem. Potíže nastanou až v okamžiku, kdy zahraniční subjekty nejsou dále ochotny do této země investovat, případně pokud tato země není schopna své dluhy platit. Z tohoto hlediska není americká situace příliš vážná. Spojené státy zůstávají jedním z nejatraktivnějších cílů zahraničních investic, nabízejí vysoké zisky s nízkým rizikem a půjčují si levně, což naznačuje, že se stále těší důvěře investorů. Také celková výše amerického zahraničního dluhu není v této chvíli katastrofální – činí 25 procent HDP, což je hodnota, která v porovnání s ostatními zeměmi nikterak nevyčnívá. Nebezpečné hladiny by americký zahraniční dluh při nezměněném růstu dosáhl zhruba za osm až deset let. Uklidnit nás může i výjimečná ekonomická pozice Spojených států ve světě – půjčují si ve vlastní měně, což vylučuje kursová rizika a dále zlevňuje obsluhu dluhu.

Ke snížení obchodního deficitu vedou tři cesty. Ideálním případem je růst zahraničních ekonomik, který by způsobil zvýšení poptávky po amerických exportech a tím i zmenšení, či dokonce odstranění obchodní nerovnováhy. Naneštěstí druhá a třetí ekonomika světa – Japonsko a Německo – procházejí velmi obtížným obdobím a jejich růst bude přinejmenším v dalších třech letech skromný. Méně elegantním řešením je další podstatné snížení hodnoty dolaru vůči ostatním měnám. To by vedlo ke zdražení zahraničního zboží pro americké spotřebi-

tele a zlevnění zboží amerického pro zahraniční odběratele. Takový vývoj by ale pravděpodobně poslal exportně orientované ekonomiky do recese, což by se vzápětí podepsalo na amerických exportech a snížilo i efekt na deficit běžného účtu. Zejména euro, jehož hodnota vůči dolaru vzrostla v posledních měsících nejvíce, může představovat závažný problém pro ekonomiky eurozóny. Poslední možností je omezení americké spotřeby, které ale hrozí zvrátit nadějný růst Spojených států i udusit ekonomické zotavení v zahraničí. Náklady na snižování obchodního schodku jsou tedy rozhodně nezanedbatelné. Jediným trvale udržitelným a konečným řešením je růst světové ekonomiky, jenže právě jeho zpomalení je cenou, kterou je třeba zaplatit za rychlé odbourání zahraničního deficitu Spojených států. Pokud tedy tento deficit není bezprostřední hrozbou, není na místě podnikat radikální a drahé kroky k jeho rychlému odstranění, spíše je třeba klást důraz na stabilní a dlouhodobé zlepšení stavu globální ekonomiky. Ostatně čísla zveřejněná koncem loňského roku dávají týmu Bushových ekonomických poradců zapravdu. Zatímco dovozy se sotva pohnuly, americké exporty vzrostly o úctyhodných deset procent.

Pražský klub Mladých konzervativců
děkuje za podporu

INTELEK
 spol. s r.o.

<http://www.intelek.cz>

Česká pravice – věčné balancování na hraně

Martin Říman, stínový ministr obchodu a průmyslu za ODS

Byl jsem vyzván, abych se „jasně a úderně“ vyjádřil k budoucnosti české pravice. Jestli dovolíte, pojmu toto malé zamyšlení přesně opačně – na konci bude více otazníků než na začátku a budoucnost nebude mít zřetelné kontury. Věřím, že právě tento časopis i jeho čtenáři to vydrží. Koneckonců, kdo jiný, když ne Vy – mladí a konzervativní?

Liberálně-konzervativní myšlení postrádá v českém prostředí téměř jakoukoliv tradici. Není na co navazovat. Když hrabeme špendlíčkem a pátráme, kdo by z českých vzdělanců v období formování moderního národa druhé poloviny 19. století a začátku dvacátého splňoval představu takového člověka, nakonec většinou skončíme u těch, u kterých jsme začali – Františka Palackého (s výhradami) a Karla Havlíčka Borovského (který nedostal čas své jedinečné schopnosti rozvinout). Vyjádřením této prázdnoty je pak fakt, že současná scéna hlásící se ideově a politicky napravo vychází myšlenkově zcela ze zahraničních zdrojů, především anglosaských. S tím se nedá nic dělat, prostě doma se neurodilo, problém je ovšem v tom, že liberálně-konzervativní pohled na svět pak má tendenci stát se jen velmi úzkou slupkou s elitářskými sklony a zůstat nezakotvený do širších vrstev obyvatelstva.

Protože po pádu minulého režimu se socialismus a přihlášení se k levici stalo společensky nepřijatelné, značná část naší tradiční levicové intelektuální elity (která vždy cítí potřebu být „in“) slovně konvertovala na opačnou polovinu (všimněte si, kolik různých mediálních hvězd se v rozhovorech hlásí k pravici a současně smutně podotknou, že nemají koho volit). Jejich apoštolem se stal Václav Havel, který umně lavíroval v prostoru „jakoby spíše vpravo“, čímž si dlouhodobě získal přízeň např. voličů ODS. Ideovou základnou se pak stal liberalismus v americkém smyslu toho slova, zredukovaný na náboženství o lidských právech všech generací a ukradené heslo o občanské společnosti. Právě spojení antikomunisty Havla s fanglí lidských práv (na které jsme se 40 let těšili) dalo vzniknout dojmu, že tohle přece není socialismus, ale něco jako „moderní pravice“. Narozdíl od druhého proudu hlásícího se po revoluci vpravo, který byl a je reprezentován ODS a jejím myšlenkovým zázemím, přičemž je prakticky od začátku pejorativně označován právě těmito lidmi jako nedomerní, v horším případě nacionalistický, případně mafiánský. (Ovšem který ve skutečnosti je tím autentickým, liberálně-konzervativním proudem.)

Popisuji tuto minulost trochu podrobněji proto, aby si i mladší čtenář, který nezažil kvas po roce 1989, mohl uvědomit, jak je možné, že např. myšlenkově stoprocentně levicoví politici, kteří se sešli v Senátu v tzv. Klubu otevřené demokracie, jsou obecně považováni minimálně za „pravý střed“. A aby bylo jasno, že tuto entitu nelze za nositele pravicových ideálů považovat ani při nejlepší vůli.

Jak jsem uvedl, skutečná liberálně-konzervativní intelektuální vrstva je v Česku nesmírně tenká. Prakticky se rekrutuje z několika skupin kolem VŠE, Liberálního institutu, Občanského institutu, CEPu a brněnského CDK. Avšak jakoby paradoxně je v politické rovině dlouhodobě (ovšem co to je 13 let?) úspěšná strana, která svými postoji toto kvantitativně chudícké myšlenkové zázemí reprezentuje a naopak jsou neúspěšné ty politické subjekty, jejichž advokáty jsou prakticky všechny akademické a kulturní kruhy pěstující onu pravicově se tvářící „liberální směšku“.

Vysvětlení tohoto paradoxu je podle mne jediné v tom, že „obyčejní“ lidé se (zatím) rozhodují dominantně podle vlastního „selského“ rozumu a ne podle návodů na věčnou blaženost, byť předkládaných populárními a jinak respektovanými osobami.

Když si takto dáme do souvislosti popsané skutečnosti, vyplyne nám z ní i odpověď na úvodem položenou otázku, resp. na to, jaké podmínky musí být splněny, aby pravice v Česku nejen přežila, ale i vítězila.

Mám samozřejmě na mysli pravici jako politický směr schopný dlouhodobě ovlivňovat dění v této zemi, nikoliv pravici jako intelektuální cvičení pěstované po kavárnách.

Jsem přesvědčen, že občanská, nepartikulární a pravicová politika založená na liberálně-konzervativní tradici může být úspěšná pouze tehdy, podaří-li se využít potenciálu onoho normálního zdravého rozumu každého jednotlivce. To zní velmi banálně, ale zkušenost a historie nás učí, že lidský osud není prakticky nic jiného než soustavný odklon od této kotvy, s méně či více tragickými důsledky. Zdravý rozum si zkrátka sám neporadí. Pod soustavnými masážemi šarlatánů s ráji na zemi všeho druhu dříve nebo později podléhá. Aby k tomu nedošlo, potřebuje někoho, kdo jej bude podpírat. Tím někým může být jediné dostatečně silná politická síla, která, jednoduše řečeno, bude mít schopnost, chuť a vůli srozumitelně lidem vysvětlovat, že dvě a dvě jsou čtyři, že koblihy v igelitu jsou opravdu hloupost, stejně jako jednotná cena cigaret. Není to samozřejmost a my, starší, si velmi dobře pamatujeme

dobu, kdy absurdity ještě větší byly pokládány za normální, přirozené a jediné možné.

A konečně, tato politická síla musí mít za zády intelektuální a myšlenkové zázemí, které bude schopno na vysoké úrovni argumentovat, hledat řešení a přinášet nové alternativy.

Liberálně-konzervativní pohled na svět považujeme za přirozený. Přesto, nebo právě proto je trvale v ohrožení a žít ve

společnosti řídicí se podle jeho zásad je štěstí, kterého se dostalo jen nepatrnému zlomku lidstva. V české kotlině to je čerstvě vysazená rostlinka, nemající vůbec vyhráno. Zatím se, alespoň mně osobně, zdá, že je naštěstí k dispozici určité nadkritické množství osob, které je schopno vytvářet atmosféru příznivou k jejímu přežití.

Může stát ovlivnit intenzitu porodnosti?

Lukáš Kovanda, student IES FSV UK v Praze

V MF Dnes byl dne 19. 12. 2003 uveřejněn článek Josefa Jelínka *Demagogie a nesmysly kolem rodiny*. Autor se v něm snažil kriticky reagovat na předchozí texty Marka Loužka a Viléma Baráka, přičemž se ale nevyvaroval několika demagogických a nesmyslných mystifikací. Jako čerstvý absolvent studia demografie se pokusím tyto nedostatky uvést na pravou míru.

Josef Jelínek se především zabírá stárnutím populace a dopady, které bude tento proces implikovat. Ke stárnutí české a vlastně i evropské populace dochází již od 70. let minulého století. Je to jev velmi nepříznivý především z hlediska funkčnosti stávajícího důchodového systému, v tomto spor nevidím. Stárnutí populace je způsobeno poklesem intenzity porodnosti, ale zároveň také zlepšováním úmrtnostních poměrů nejen v důchodových věkových skupinách. Pan Jelínek se domnívá, že nepříznivý vývoj tohoto procesu lze ovlivnit státními zásahy. Tvrdí: *Ve chvílích, kdy demografické údaje dokazují, jak se bude naše vymírání zrychlovat a jak bude narušena rovnováha základních solidarit společnosti, je zesměšňování a zpochybňování snahy státu tento proces ovlivňovat a podporovat rodinu krajně nešťastné*. Rovnováha základních solidarit bude porušena již za několik let a zhruba od roku 2010 se bude dále prohlubovat. Tento fakt je demografickým prognostikům znám již minimálně deset let. Je chybou politiků a tedy „státu“, že dosud nenašli – oni ho ani příliš nehledali – konsensus v oblasti reformy penzijního systému. Již dnes začíná být pozdě a můžeme pouze doufat, že současná mladá generace nebude ve stáří nezvladatelně zatížena.

Pokles intenzity porodnosti je složitý jev, který zdaleka nemá pouze jednu vysvětlující proměnnou. Odráží se v něm ekonomické, sociální, psychologické a další vlivy. Ty ekonomické patří jistě k nejpodstatnějším. Nejde ovšem tyto oddělit od ostatních a domnívat se, že jejich „optimalizací“ bude vše napraveno. Představy, že pokud stát přidá za každého novorozence rodině určitou finanční částku, bude tím rodinu moti-

vovat k vyšší propopulační aktivitě, jsou skutečně směšné. Zpochybnit je můžeme např. při exkursu do doby nedávno minulé. Co stálo za „baby boomem“ první poloviny 70. let 20. století? Ano, byla to vládní rodinná politika, která se snažila zabránit již tehdy klesající intenzitě porodnosti zavedením novomanželských půjček a dalších úlev, jež měly podpořit populační růst. Nárázově skutečně došlo ke zvýšení počtu narozených v daném roce, ovšem již ve druhé polovině téže dekády začala tato vlna opadat. Proč? Rodiny jednoduše změnilly tzv. časování porodů; vypsání vládních podpor pouze urychlilo rozhodování těch, kteří už předtím byli „na vážkách“, zda si potomka pořídit či nikoliv. Již po několika letech se vše začalo vracet do starých kolejí, státní podpora sice zvýšila počet narozených v daných letech a průměrný počet dětí narozených matce během roku, ale ke zvýšení průměrného počtu dětí na jednu generaci matek, neboli na matky narozené ve stejném roce, což je onen opravdu vypovídající údaj, mělo toto opatření limitně nulový dopad. Rozhodnutí rodičů o tom, zda mít či nemít dítě a případně kolik, je totiž výslednicí, jak je uvedeno výše, řady dalších faktorů, které jsou exogenně – státem – téměř neovlivnitelné, a bez jejichž změn jsou pokusy s přidáním několika „erárních“ stovek či tisíců korun úplně marné. Co dát raději případné ušetřené peníze třeba na školství a na reformu důchodového systému? Budeme pak mít v globálu vzdělanější jedince, kteří lépe obstojí na evropském pracovním trhu, získají vedle ekonomických prostředků také větší pocit jistoty a díky reformovanému důchodovému systému ztratí obavy o budoucnost. Pak si třeba pořídí i více dětí.

Tato úvaha je relevantní. Nejvíce viditelná řešení jsou často pouhými populismy umožňujícími získávat hlasy voličů typu pana Jelínka, tedy voličů, kteří v sobě mají zakódován pohled na stát téměř jako na otce rodiny. Nepřijímejme tyto postsocialistické názory a raději volme takové politiky, kteří budou ovlivňovat ovlivnitelné a nebudou jen činit jednoduchá a líbivá gesta, jež jsou v jádru k ničemu.

Pro život

Stanislav Vejvar, student FF UK v Praze

Je mimo diskusi, že dítě se má narodit do prostředí, které mu umožní zdravý růst a slušnou výchovu. Pokud tato podmínka není jistá, je pro partnery riskantní zplodit potomka, který se – ne svojí vinou – stane „sociálním závažím“. Osudy nechtěných dětí jsou smutné. Na druhou stranu mají lidé dost sil na to, aby ovládli pudovou stránku svojí osobnosti a vyvarovali se traumatizujícího zážitku potratu.

Soudím, že při posuzování umělých potratů není možné vyvážit se z morálních pravidel naší civilizace. Podle nich byly potraty před nástupem levice kvalifikovány jako vražda. Proszování interrupcí a podobných jevů (euthanasie) je součástí kultury smrti, která začíná ovládat Evropu. Tato antikultura se odklání od života a plodnosti a dává přednost smrti potomka v zájmu pohodlí partnerů, tzv. bezstarostnosti a samoty. Zatímco v minulosti se mělo zato, že lidé jsou povoláni k zalidnění země a užívání jejích plodů, dnes je módní jedno nebo žádné dítě. Zejména lidé v západním světě tendují k omezování porodnosti, zatímco dříve byly rodiny s mnoha dětmi pokládány za přízeň Boha a osudu.

Vysoká potratovost souvisí s životem národa a se stupněm jeho sebevědomí. Interrupce v tomto směru není jen součástí svobodné volby matky. V potomcích přežívají předkové. Skrze potomky vstupují lidská společenství do budoucnosti. Bez nich naopak končí a bývají postupně překryty průraznějšími společenstvími, jejichž členové svoje děti naopak milují. Samozřejmě, i když naše natalita nebude dostatečná pro zabezpečení české fyzické continuity, lidstvo samo nevymře. Mezeru, která by vznikla po našem odchodu, by vyplnily jistě jiné, vitálnější národy. Myslím si, že zaměstnávat se takovými úvahami přijde málokomu veselé.

Hnutí pro život (HPŽ) u nás bojuje za to, aby byl respektován a chráněn lidský život od okamžiku početí. S úsilím tohoto sdružení korespondují snahy politiků Karase, Kasala (oba KDU-ČSL), Plevy (ODS) ad. Přišli s návrhem novely potratového zákona, jenž měl redefinovat současný stav, kdy jsou potraty legální. Podle tohoto odmítnutého návrhu měli být za potrat trestně odpovědní lékaři, kteří tento zákrok provedou, a také ti, kteří k potratu nabádají, nebo při něm pomáhají. Koncept však také říkal, že za potrat nemá být trestána matka. Dále uváděl rozumnou výjimku, že potrat je přípustný v případě ohrožení života matky nebo dojde-li ke znásilnění. Protipotratová legislativní iniciativa znamenala pokus očistit se od komunistického interrupčního zákona, který povolil provádění potratů. Roku 1957 u nás komunisté potraty legalizovali (dodnes jsou jejich zastánci). Pro ruské bolševiky představovaly interrupce jeden z výdobytků revoluce. Zavedli je jako první v novodobých dějinách roku 1920.

POTRATY NE

Mělo by být i z ekonomických důvodů přirozené podporovat spíše vysokou úroveň porodnosti než opak. Zvláště když rostoucí počet lidí důchodového věku není vyrovnáván adekvátním nárůstem generací zapojených do pracovního procesu. Za posledních pět let se u nás provedlo 180 tisíc potratů. V rovině státního uvažování přišla naše země o desetitisíce budoucích daňových poplatníků. Tento trend působí neklid také v EU. Němečtí zaměstnanci se dnes netají obavami, že přijdou o svoji rentu kvůli tomu, že na ně nebude mít kdo pracovat.

Námítka, že i přes eventuální zákaz by byly potraty prováděny tajně, a že v případě potřeby by české ženy jezdily na potrat do ciziny, je oprávněná. Jistě, lidé mají odjakživa snahu obcházet zákony. Bude-li se těhotná žena chtít zbavit svého dítěte, najde si k tomu vždy nějaký prostředek. Mnoho se hovoří o tom, že žena-matka má mít dostatečně velkou svobodu rozhodovat o svém těle (plod pokládají příznivci interrupcí za součást matčina těla). Ve skutečnosti je dítě už nový člověk v těle matky. O právu ženy na potrat se – zejména v levicových a feministických kruzích – nepochybuje. Ale bere se v potaz také názor nenarozené lidské bytosti? Nebere. Protože není znám. Zeptat se dítěte na tento problém, který se ho existenčně týká, není možné. A tak se s ním nedebatuje a jen se označí za plod určený k vyškrtnutí ze seznamu živých. Přitom snímky zachycující průběh potratu ukazují zřetelně sebeobranu dítěte, které se v lůně matky snaží uhnout smrtícímu nástroji. Není to také názor, byť němý?

Svobodná vůle vede člověka buď k respektování zákona, nebo ke vzpouře vůči němu. Ačkoliv se potraty dějí, neznamená to, že jsou správné. Také auta se kradou a neříkáme, že krádež je správné legalizovat. Nepříjemnou morálku zkrátka není možné vyobcovat s poukazem na zaklínadlo smluvního vztahu. Morálka je zde v podobě jednoduchých zásad (nemá se zabíjet, krást...) stovky let.

Je přirozené, že se děti rodí. Ne, že se ničím počatý život. Noví občané mají být solí země, ne jejím prachem. Potracených dětí se tato diskuse netýká, protože jsou už v jiném světě a netrápí je problémy demokratické společnosti. Ačkoliv jim nestačil dát nikdo ani jméno, jsou součástí našeho národa. Stejně jako všichni ostatní, kteří odešli na věčnost. Tvůrčí s námi živými jedno společenství na zemi a budou ho s námi sdílet i na věčnosti. Pozemská společnost jim nedala příležitost rozvinout svoji osobnost a najít ve světě své místo... Za vzor mateřské péče a lásky k dětem sloužily našim předkům sv. Ludmila a sv. Zdislava. Žily ve středověku, který by však přes všechnu svoji surovost nikdy nepochopil, že zabít dítě v lůně matky je normální a zákonné.

Být pro legální potraty znamená být pro život

Vavřinec Kryzánek, student VŠE v Praze

Zodpovědné rodičovství zahrnuje desítky let věnovaných patřičnému vychování dítěte. Odsoudit ženu k donošení dítěte proti její vůli je nevyslovitelným porušením jejích práv: jejího práva na svobodu (funkcí jejího těla), jejího práva na sledování štěstí a někdy dokonce i jejího práva na život, být jen život sluhý. Takové odsouzení znamená obětování reálné lidské bytosti kusu buněčné hmoty, který není živý v lidském slova smyslu.¹

Otázka, zda-li má žena právo na potrat, je ve skutečnosti otázkou, zda-li má embryo nebo zárodek právo na život. Pokud by zárodek byl lidskou bytostí, pak by měl právo na život a nic jako právo na potrat by nemohlo existovat, protože potrat by byl vraždou.

Zárodek je zcela závislý na těle ženy, potřebuje její tělesné prostředí, získává od ní výživu a kyslík. Zárodek není samostatnou entitou, je součástí ženského těla. Zvláště v raném stadiu je zárodek jednodušším organismem než ryba nebo pták.

Nazývat proto embryo člověkem je absurdní. Embryo jako součást ženského těla nemá žádná práva vůči ženě, na které je plně závislé.

Klíčové je uvědomit si rozdíl mezi potenciálním a aktuálním. Stejně jako je jablečné zrno potenciálním stromem, nebo jako je strom potenciálním dřevěným nábytkem, tak je i zárodek, jak sám název napovídá, pouze potenciálním člověkem. Pokud řekneme, že embryo – tedy potenciální člověk – je člověkem aktuálním, tak je to stejné, jako bychom shledali, že jablečné zrno je stromem a tedy z něj můžeme stavět dům nebo nábytek. Jak píše Leonard Peikoff: *Pokud přijmeme rovnítko mezi potenciálním a aktuálním a nazveme embryo ‚nenarozeným dítětem‘, tak se stejnou logikou můžeme nazvat člověka ‚nemrtvým tělem‘, spálit či pitvat ho zaživa při praxi studentů medicíny.²*

Žena může otěhotnět v důsledku chvilkové neopatrnosti nebo i znásilněním. Na potrat může jít také z jiných, zcela racionálních důvodů, jako jsou zdravotní defekty budoucího dítěte nebo riziko poškození vlastního zdraví.

Požadovat na někom, kdo se nechce ve své současné fázi života věnovat ze všech stran nesmírně náročnému vychovávání dítěte, aby byl přesto rodičem, znamená bránit mu ve sledování vlastního štěstí a nutit ho žít v utrpení.

Ti, kteří chtějí potraty zakazovat a trestat, se přesto absurdně nazývají „Hnutím za život“. Slogan „Hnutí za život“ je velká lež. Ve skutečnosti toto hnutí volá po státním vynuceném obětování aktuálního života a štěstí lidské bytosti ve prospěch embrya, ve prospěch součástí něčího těla nebo jen ve prospěch shluku buněk v rané fázi těhotenství. Ale jejich hlubším cílem samozřejmě není prospěch embrya nebo shluku buněk, ale Boží prospěch, od něhož odvozují své etické stanovisko. Nejsou hnu-

tím „pro život“, všimněme si, že život aktuální lidské bytosti je pro ně druhotný, ale hnutím pro plnění náboženských dogmat. Ohánějí se koncepty, jako je „budoucnost národa“, „Boží dar života“, ale člověka nemilují, život lid-

ské bytosti klidně obětují. Jaký jiný přístup můžeme čekat od lidí, kteří antický ideál všestranného rozvoje lidských schopností nahradili ideálem světců, lidí kteří spali na skále, živili se ovčímí vnitřnostmi, napájeli se vodou předtím použitou na praní prádla, odmítali sex a dokonce i elementární komfort tělesné čistoty.

Nedejme se splést jejich morální oprávněností, morálka, nebo přesněji racionální světská morálka, pro život na zemi není na jejich straně.

Autor je příznivcem objektivismu. Více na www.aynrand.cz.

1/ Peikoff, Leonard: *Objectivism: The Philosophy of Ayn Rand*

2/ Peikoff, Leonard: *Abortion is Pro-Life*,

www.abortionisprolife.com/essays.htm

Zbraně a právo

Tomáš Munzi, student VŠE v Praze

V dnešní době prakticky není dne, kdy by se v našem okolí nějakým způsobem nezmínilo téma zbraní, a to ať už v jakékoliv souvislosti. Nejčastěji se jedná o různé zprávy z právě probíhajících válečných konfliktů ve světě; ale stejně tak o zbraních slyšíme skoro neustále, pokud se stanou pomocným nástrojem nějakého kriminálního chování. Mnohem méně se naopak dozvídáme o případném obranném použití zbraní. To není samo sebou. A to nejen proto, že se o většinu užití zbraní stejně vůbec nikdy nedozvíme. Jedno však mají téměř všechny mediální souvislosti jejich použití společné. Kolem zbraní se z různých důvodů vytváří jakási aura zla, či přinejlepším nutného zla. Tedy čeho je dobré spíše se štítit a smířit se s tím. V tomto článku chci ukázat na příčiny tohoto vnímání a na následné důsledky v realitě kolem nás.

Snad ani není nutné vyvracet naprosto absurdní tezi, že zbraně jsou zlem samy o sobě. Pojem zla je normativní a lze ho přiřadit pouze k hodnocení lidských skutků a myšlenek, nikoliv ke kterékoli věci. Proč to ale přesto zmiňují? V jedné okolnosti jsou zbraně jako věci naprosto výjimečné. Na jednu stranu můžou nesmírně přispět k páchání zla, na straně druhé však stejně tak dokážou zlu vzdorovat, a to v mnohem větší míře než páchat. Proč tomu tak je? Každý kriminálník, který zbraň využívá, implicitně předpokládá a ví, že není v právu. Jeho odhodlání k použití zbraně je tudíž jistým způsobem omezeno. Jednak předmětem jeho úsilí a zájmu, ale především pak schopností a ochotou oběti se vůbec nějak bránit. Odhodlanost oběti k obraně je z logiky věci proto vždy větší než útočníka k agresí. Něco jiného je pak otázka schopnosti, či v dnešní době spíše možnosti se bránit. V normální svobodné společnosti by proto byla otázka zbraní k osobní obraně a vůbec kultura zbraní natolik samozřejmá a důležitá jako třeba rozhodování kam chodit do školy či do práce, přičemž by vůbec nikoho nepřekvapovalo a nepohoršovalo, kdyby se náboje prodávaly třeba vedle kondomů, plínek a vložek někde v supermarketu či na benzínce. Spíše naopak.

Pokud se však podíváme na dnešní svět kvazisocialistické demokratické reality, je snad jasné, že něco

podobného by bylo pro státní paternalismus naprosto nepředstavitelné. Nicméně nejde o nic překvapivého. Jednou z prvních a nejhrořlivějších aktivit správců židovských ghatt bylo odzbrojování ve jménu „národně socialistické bezpečnosti“... To samé přitom platí pro téměř všechny kvazisocialistické totality. Jedním ze základních atributů nutných pro existenci všech možných socialismů, a tím spíše i tzv. demokratického, je totiž umělá kriminalizace v oblasti individuálních svobod a práv člověka – tzv. *victimless crimes* (tedy „zločiny“ bez oběti kam patří např. neoprávněné podnikání, nedovolené ozbrojování, držení drog a ostatní formy státní prohibice). A právě oblast zbraní je naprosto ukázková. Držení zbraní bez milostivého státního svolení se zákonnou normou přisoudí statut zločinu, bez ohledu na etickou rovinu nemožnosti „zločinu bez obětí.“ Jakkoliv jde o již dlouhodobě stabilní doktrínu explicitního morálního primitivismu právního pozitivismu při tvorbě drtivé většiny dnešních zákonů. Jedinou vysledovatelnou „obětí“ je zde tak možná jakási národně-demokratická socialistická koheze... Ostatně stačí si jen poslechnout kteréhokoliv fízla nevybočujícího příliš z mezí výchovy nějakého školícího střediska Sboru národní bezpečnosti. Už tehdy bylo všem od vedoucích představitelů až třeba k čerstvým estébáčkům jasné, že nevyzbrojené obyvatelstvo je základní podmínkou proto, aby lidem přešla chuť na zaslouženou a nesmírně rozkošnou hru „zastřel si svého esenbáka či estébáka“.

Nicméně v podobném duchu jdou úvahy i dnešních vedoucích představitelů demokratického policejního a „zabezpečovacího“ státu. Žádný jen trochu rozumný policajt vám do očí neřekne něco tak absurdního a směšného, že když budete neozbrojen, je to tak lepší pro vaši bezpečnost... Ve skutečnosti je to dobré pouze pro bezpečnost socialistického paternalismu, pro který to znamená jednu z mnoha dalších vytvořených závislostí na něm samém. Zvláště ve chvíli, kdy se nikomu moc nechce odůvodňovat výpalné ve výši skoro poloviny všech příjmů. V situaci široké vyzbrojenosti se totiž mnohem jednoznačněji rozpoznává, a to především z morálního hlediska, kdo je ten skutečný agresor a kdo ta skutečná oběť.

Právo na diskriminaci

Ondřej Vašíček, student VŠE v Praze

Život každého jedince patří jen jemu. Každý by měl mít právo nakládat se svým životem tak, jak vyhovuje právě jemu, jestliže tím nepoškozuje život někoho dalšího. Stejně je to i s majetkem – pokud nějaká autorita omezuje vlastnická práva nakládat s majetkem vlastníka dle jeho uvážení (opět aniž by tím poškozoval majetek či život někoho dalšího), považují to za hrubé porušení základních lidských práv.

Když procházíme životem, neustále si vybíráme z několika možností. Není žádným tajemstvím, že náš výběr podléhá určitým subjektivním kritériím: když si pan A chce pořídit psa, kterého potřebuje na hlídání svého domu, tak si nejspíš vybere „agresivnější plemeno“, např. dobrmana, protože s ním má dobré zkušenosti. Každý další pes, kterého si pořídí, bude dobrman. Podle dnešní politicky korektní logiky pan A diskriminuje na základě rasového klíče všechny ostatní psy. Přitom (jak obvykle inženýři lidských duší argumentují) na rase nezáleží: vždyť není těžké najít agresivního a útočného pudla, postavit vedle něj poklidného dobrmana a mávat s těmito dvěma psy jako důkazem, že se pan A dopustil iracionálního chování a rasismu. Jeden konkrétní pudl může být agresivnější než jeden konkrétní dobrman, ale pan A zvolil rasu, o které mu (možná chybná) zkušenost říká, že je pro jeho účely vhodnější. Pokud uznáme, že by každý měl mít právo se svým životem nakládat dle libosti, je bez jakékoliv pochybnosti, že má pan A na svoji volbu právo, i kdyby byla nesmyslná a iracionální – každý děláme iracionální rozhodnutí, jak by bez nich svět vypadal?

Jako další příklad uvedme pana B: ten má (možná iracionální) aversi vůči lidem s dlouhými vlasy; za svůj krátký život s nimi měl převážně negativní zkušenosti. Pan B uznává práva „dlouhovlasých“, ale rozhodně se nechce s nikým z nich

přátelit. Tím se sice ochuzuje o přátelství spousty lidí, avšak je to jeho rozhodnutí a nikdo by neměl mít právo pana B nutit se s někým kamarádit. A teď předpokládejme, že se pan B ve svém vlastním domě rozhodne hostit svoje přátele a vůbec lidi, kteří jsou mu sympatičtí, i když je třeba před tím nikdy neviděl (rozhodně nepohostí žádného člověka s dlouhými vlasy). Pan B není charita, a tak za pohoštění ve svém domě vybírá peníze – říkejme tomu třeba restaurace.

Pan B není ani pokrytec, otevřeně říká své názory včetně těch na lidi s dlouhými vlasy, ale jednoho krásného dne za ním

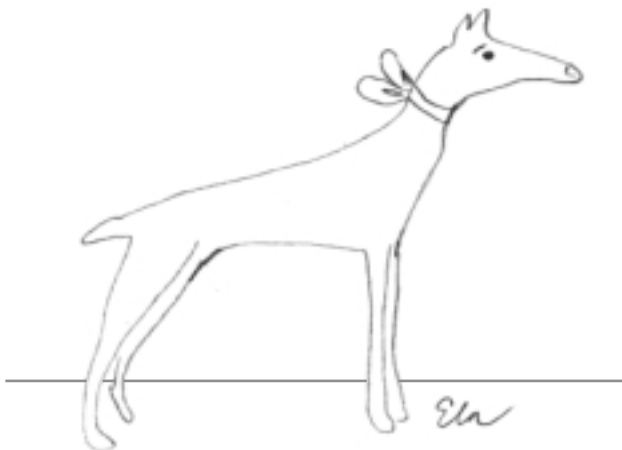

přijde policie a zavře jej do vězení. Proč? Protože vytvořil hodnoty, ale tyto hodnoty, které by bez něj vůbec neexistovaly, se rozhodl poskytovat jen určitým osobám, a tak jej policie zavře do vězení, aby tyto hodnoty nemohl poskytovat nikomu.

Proč, když se rozhodnu ve své firmě nenabídnout místo ženám, protože jsou ženy, černým, protože jsou černí nebo třeba blondatým, protože jsou blondatí, mi to stát zakáže pod pohrůžkou vězení? Já bych měl mít právo nakládat se svým majetkem (firmou, jež mi patří) dle vlastního uvážení! Za chvíli by mohlo být trestné vybírat si konkrétní rasu psa – jedná se přece taky o rasismus...

Zákony omezující diskriminaci ve skutečnosti omezují základní lidskou vlastnost: zvolit si z několika možností na základě zkušeností a vkusu. Je lhostejné, zda si vybírám psa nebo člověka na pracovní místo. Když má někdo s určitou skupinou lidí (ať už se jedná o rasu, vyznání, pohlaví nebo cokoli jiného) negativní zkušenost, nebo se mu prostě nelíbí, tak je celkem normální, že je do vlastní firmy nepřijme. Koneckonců stát na svých úřadech zaměstnává pouze občany s čistým rejstříkem trestů – copak to není také diskriminace?

A perlička na závěr: všimli jste si, že právě antidiskriminační zákony diskriminují určité ideologie ve volné soutěži o sympatie lidí (§260 a §261 trestního zákona)?

O vulgaritě

Bára Zvěřinová, studentka FF UK v Praze

Dne 6. prosince 2003 se v klatovské Městské knihovně konal závěrečný seminář letošního ročníku soutěže amatérských spisovatelů Literární Šumava. Po slavnostním vyhlášení, přednesu ukázek oceněných prací a předání cen se konala beseda účastníků s odbornou porotou. Debatovalo se v podstatě na jediné téma. O vulgarismech v literatuře a jazyce.

Hned na začátku besedy apeloval jeden ze starších účastníků na porotu, aby nebyla nakloněna příspěvkům neslušným a vulgárním. Aby si uvědomila, že současná kultura je vulgaritou už tak dost zasažena. Rozhořela se vskutku vášnivá debata a zazněly vpravdě nosné argumenty. Například že dříve se v knihách sprostá slova najít nedala, že dříve byla literatura (nebo spíše její konečná verze?) slušná. Jak by mohla být jiná?! A co prý naše děti?! Budou čist sprostá slova v knihách a pomyslí si, že takhle mluvit je normální! Ruku na srdce, kdo z nás se naučil nadávat z knih? Někteří se však rozumně pozastavili nad tím, co si vlastně dnes pod pojmem vulgarita představujeme.

Vulgaritou může být míněna neslušnost či neucta. Pak je možné považovat za vulgární takovou povídku, kde mladík nepustí sednout starou paní v tramvaji. Nebo povídku o ženě, která se obléká do hlubokých dekolů a krátkých sukní. A každý dialog, ve kterém někdo někomu vynadá. Toto vymezení pojmu ale přímo s literaturou, doufejme, nikdo nespojuje. A navíc je díky němu zjevné, že umíme být vulgární, aniž bychom užívali sprostých slov.

Vulgarita může být příznakem nevyspělosti, nevzdělanosti či určitého sociálního prostředí. Samo toto tvrzení poukazuje na účelové využití vulgarismů v literatuře, které není třeba nijak komentovat, tím méně ospravedlňovat. I když občas odráží jen pochybné obecné mínění, že vzdělanec nemůže být „sprostej jako dlaždič“.

Vulgarita může být považována za známku pokleslosti. Nedávno jsme se na semináři společně s kolegy studenty snažili vytvořit seznam nejvýznamnějších českých spisovatelů z hlediska světové literatury. Jedna z kolegyně se tvrdě zasazovala o vyškrtnutí Jaroslava Haška, druhá o prosazení Boženy Němcové. Didakticky zaměřená Němcová, kterou světová čtenářská veřejnost zná jen málo, je tedy podle kolegyně filoložek z tohoto hlediska významnější než „pokleslý“ Haškov humor, který dodnes reprezentuje českou literaturu ve světě. Závěr (v literárněvědném prostředí) přinejmenším poněkud nelogický.

Lze jej však jednoduše vysvětlit tím, že mluvíme o beletrii. Tedy o krásné literatuře. A krása přece patří mezi kategorie nejsubjektivnější. Nemá pevnou normu. Doufejme jen, že jsme již překonali dobu, kdy byla tvůrčí činnost jednoho člověka omezována normou danou člověkem jiným. Protože literatura tím či oním způsobem reflektuje

skutečnost. Tedy extrémy a vše, co je mezi nimi. Vytváří vlastní realitu inspirovanou skutečností. Je-li dnešní svět vulgární, literatura ho nenapraví. A komplexně vzato to ani nemůže (ba nesmí) být jejím smyslem či cílem. Budme realističtí, zdržme se stanovování norem a spoléhejme na svůj vlastní vkus. Nečtěme nic, co se nám určitým způsobem přičí, ale uvědomme si jedno: jazyk je organicky se rozvíjející jednota a my bychom jí neměli vytyčovat cestu, kterou se má podle našeho názoru dále vyvíjet. Pokud někdo tvrdí, že čeština je krásná, pak ji také nesmí chtít okleštovat. Obzvláště zbavovat ji těch jejích součástí, které ji (velmi příjemně) okořeňují.

Pán, který výměnu názorů v Klatovech inicioval, určitě ví, že popisuje-li konkrétní situaci tak, jak ji zažil, chce zároveň, aby jeho vyprávění vyznělo věrohodně. Jeho hlavní hrdina (co takový traktorista?) musí tudíž vystupovat jako člověk se vším všudy. Ovšem pokud pán nevypráví o krmení vrabců na lavičce v parku. Ačkoli zrovna v parku můžete šlápnout do ledasčeho.

Vulgarita může být příznakem nevyspělosti, nevzdělanosti či určitého sociálního prostředí. Samo toto tvrzení poukazuje na účelové využití vulgarismů v literatuře, které není třeba nijak komentovat, tím méně ospravedlňovat.

Měli bychom si pomáhat...

Iveta Čechová, studentka VŠE v Praze

...nebo by nám mělo být pomáháno.

Ne všichni máme takové štěstí žít si nad poměry. Je mezi námi ale mnoho těch, kteří si žijí velice dobře a v případě nouze by byli schopni uživit několik desítek až tisíců dalších!

Proto by nebylo od věci vytvořit zákon, který by přímo nařizoval osobám s nadprůměrným příjmem brát si ty s podprůměrným. Abych to uvedla na příkladu: schopný manažer by si vzal uklízečku, slavná herečka popeláře... Není vždy asi lehké někoho vhodného k sobě najít, ale příležitosti se jistě najdou (stačí zdržet se v kanceláři o trochu déle nebo naopak přijít dříve, časně ráno se procházet po ulici apod.). Je možné, že takto nařízená manželství nebudou vždy ideální, popravdě řečeno se nám to ale vlastně hodí. Je totiž zřejmé, že bohatých lidí je méně než chudých, a každý rozvod tedy dává příležitost ostatním, na které se v předchozím kole nedostalo.

V zákoně také nesmíme opomenout přísná pravidla pro výživné! Po rozvodu se totiž ze dne na den může váš životní standard zřítit na pokraj bídy. Vzorem budiž nám opět naše oblíbené Švédsko, kde v pří-

padě, že žena prokáže neschopnost se sama uživit, je její bývalý manžel povinen vyplácet výživné i jí (nejenom dětem), a pokud tak nedělá, je výživné dočasně vypláceno ze státního rozpočtu! Uznejte sami, že v takovém schodku, jaký máme, by se už něco takového lehce ztratilo.

Nemusí ale vždy jít hned o manželství. Nejpočetnější skupinu totiž tvoří střední vrstva, což jsou lidé, kterým v zásadě nic nechybí, ale nejsou schopni našetřit na luxusní zahraniční dovolenou, novější auto... V takovýchto situacích by měli pomáhat majetnější sousedé a známí, kteří je na dovolenou vezmou s sebou a starší auto po koupi nového přenechají.

A pokud je bohatých Čechů málo, je nutné se porozhlédnout za hranicemi. Česká děvčata, která se ve světě těší takové oblibě, mají jistě co nabídnout a přilákat tak majetné cizince. Možná by nebylo špatné, kdyby cestovní kanceláře poskytovaly svobodným dívkám a ženám slevy, aby tak měly snazší příležitost podívat se do světa a seznámit se. Stejně tak jako ve škole by se mohl zvýšit počet vyučovaných cizích jazyků. Že ženy nemají za hranicemi zůstat, ale manžele importovat sem, snad není nutné připomínat.

V divadelní kultuře je třeba provětrat

Lukáš Kovanda, student IES FSV UK v Praze

Celý smysl veřejných zdrojů je v podpoře kreativity a inovace, v rozvíjení nových uměleckých druhů, které ještě nejsou populární. Česká veřejná podpora se musí přesunout tak, aby jen neudržovala staré struktury.

Robert Palmer,
přední světový specialista na kulturní politiku
při návštěvě Prahy, 12/2003

Problém financování kultury je z hlediska státního rozpočtu marginální záležitostí. Při hlubší analýze však zjistíme, že i zde se opět zbytečně potýkáme s principiálními systémovými nedostatky, které značně podlamují smysluplnost dotování kultury ze strany státu vůbec. Projevuje se to zejména v neutěšeném stavu současného českého divadelnictví. Oč jde?

Pokud se shodneme, že stát má nějakým způsobem podporovat kulturu, měli bychom požadovat, aby byla tato podpora v rámci možností efektivní, aby pouze nepomáhala udržovat status quo, a aby daňoví poplatníci nespontorovali skrze stát neschopné jedince, jejichž hlavní snahou je zakonzervovat současný stav. Mám obavy, že právě toto se dnes děje.

V divadelní sféře se výše uvedené projevuje v jasných konturách. Proti sobě stojí tzv. tradiční a tzv. alternativní kultura. Chápejme tu tradiční spíše jako silnou zájmovou skupinu, jež sdružuje osoby činné v kultuře často ještě za dob komunismu a různé další figurky z českých divadel a uměleckých akademií, které nemají zájem na hlubších změnách, protože se jich prostě a jednoduše bojí. Nemají zřejmě pocit, že by v nových podmínkách obstáli. Naproti tomu pak alternativní kulturu nechápejme jako studentské spolky, kde různými psychotropními látkami omámená individua zmateně exhibují své zastydle postpubertální postoje, ale jako skupinu lidí, kteří jedou na světové vlně moderních trendů v divadelním umění a snaží se být zajímaví pro nastupující generaci, která o tradiční divadlo jeví – v době multimédií a internetu skoro pochopitelně – téměř nulový zájem.

Z celkových financí, kterými stát každoročně dotuje chod divadel, jde jen mizivá část na podporu alternativy, jelikož příslušné orgány jsou pod tlakem „lobby tradiční kultury“. Dochází tak k mrhání s prostředky běžných občanů a při životě jsou uměle udržovány polomrtvé scény, kde až do omrzení omílají Jiráskovu Lucernu či Čechova. Kreativní, schopní a ambiciózní lidé přitom bohužel nedostávají ani finance na onen potřebný „rozjezd“ nově pojatých scén a raději se uchylují k výnosnější práci v reklamních agenturách či v zahraničí. Přitom právě tato alternativní forma divadla je schopná si na sebe vydělat, jak také ukazují zkušenosti z vyspělých zemí. Bez vstupního kapitálu a s myšlenkou na „znepříjemňování života“ ze strany starých struktur a s nimi spřízněných lobbistů však takto „rozjezd“ riskuje jen málokdo.

Jaké je řešení? Domnívám se, že zatuchlou českou divadelní scénou je třeba pořádně provětrat. Nepožaduji v žádném případě více peněz ze státního rozpočtu, apeluji pouze za modifikaci přerozdělení již daných finančních prostředků. Výrazně více peněz by mělo jít na inovativní a perspektivní, či chcete-li alternativní, kulturu, a to i za cenu pádu některých tradičních scén, i za cenu toho, že méně schopní kulturní činovníci, kteří vegetují v zákrytu kamenných divadel a při náznaku jakýchkoliv možných změn dští síru a kvazikonzervativní nesmysly o nutnosti udržení stávajícího stavu, budou hledat novou práci na příslušných úřadech.

Současný průměrný mladý člověk bere divadlo jako zábavu svých rodičů, dědečků a babiček a není v jeho očích „in“. Chyba není v mladých lidech, chyba není na straně poptávky, leč v nabídce, jež je deformována neefektivním přerozdělováním finančních prostředků. Požadujme společně s Robertem Palmerem změnu struktury této nabídky, dejme příště hlas politikům, kteří se nebojí jít proti semknutým šikům „tradičních“ divadelních pracovníků. České divadlo pak bude i v rámci Evropské unie dobře reprezentovat naše kulturní hodnoty.

Jak se správně připravit na pohovor

Jan Medek, student FF UK v Praze,
personální specialista

Základem je k pohovoru se dostat. K tomu je zapotřebí kvalitně zpracovaný životopis. Životopis by měl mít rozsah 1 až 2 strany. Je dobré mít své curriculum vitae připravené předem, abyste je mohli zaslat ihned, jak se o inzerované pozici dozvíte. „Cívíčko“ musí být vždy strukturované, přehledné, obsahovat relevantní informace (personalistu zajímáte vy, ne vaše příbuzenstvo) a musí zaujmout. Ovšem vyvarujte se přemíry originality, snažte se zaujmout především po obsahové stránce. Nebojte se pochválit. Vyzdvihněte své dosavadní zkušenosti (ať už praktické či teoretické), jež můžete uplatnit a samozřejmě dále rozvíjet na pozici, o kterou se ucházíte. Ve výčtu své praxe a vzdělání postupujte chronologicky od toho neaktuálnějšího. Základní školu vynechte – má ji každý. U každé praxe uveďte její stručnou charakteristiku.

Životopis je vhodné doplnit motivačním dopisem. Záleží na úrovni pozice, o kterou se ucházíte, zda průvodní dopis napsat do textu e-mailu nebo ho připojit jako samostatnou přílohu. Od toho se samozřejmě odvíjí i rozsah. Uveďte, o jakou práci se ucházíte, kde jste se o ní dozvěděli, a především, proč se o ni ucházíte. Stručně vyzdvihněte ta fakta z vašeho CV, která nejvíce hovoří ve váš prospěch.

Před pohovorem se snažte získat co nejvíce informací o společnosti, jejíž součástí se chcete stát. Napomůže to odhadnout, jaká je kultura dané firmy a tudíž i jak se prezentovat, jaká role se během pohovoru očekává od vás. Navíc pokud u pohovoru vyjde najevo, že jste se neobtěžovali ani projít internetové stránky společnosti, můžete rovnou s díky odejít.

Na pohovor chodte včas a formálněji oblečení, nebojte se projevit přiměřenou míru sebevědomí. Nezapomeňte, že navzdory všem poučkám první dojem hraje velkou roli. Úsměvem, slušným vystupováním, pevným (nikoliv drtivým) stiskem ruky nemůžete žádné body ztratit, jen získat. Nezapomeňte, že každý člověk, se kterým se setkáte, je váš

potenciální hodnotitel; i recepční může posuzovat vaše vystupování.

Během pohovoru se tazateli dívejte do očí, uhýbejte pohledem pouze do strany. Pozor na řeč těla – sedte vzpřímeně, ruce se snažte nechat v klidu, rozhodně ne však založené.

Otázky které můžete očekávat: Proč se ucházíte o danou práci, čím vás inzerát zaujal? Co vás pro obsazenou pozici kvalifikuje? Vaše silné a slabé stránky – pozor, hodně záludná otázka. Mezi silné stránky je vhodné zařadit dosavadní úspěchy nebo opětovně zmínit to, co vás pro danou pozici nejvíce favorizuje. Zapomeňte na vágní termíny, jako je flexibilita či spolehlivost – buďte konkrétní, uveďte to, co opravdu umíte. Slabou stránku také nějakou přiznejte, jinak budete působit namyšleně. Uvádějte však něco, co vám nemůže uškodit – například fakt, který je již zřejmý z životopisu. Pro studenty a absolventy je ideální vědomí menší praxe kompenzované vysokou motivací a touhou získat praktické zkušenosti. Připravte si i vy nějakou doplňující otázku pro zdůraznění zájmu. Snažte se mluvit, nenuťte personalistu, aby z vás informace tahal. Další informace můžete nalézt na internetových serverech s nabídkami zaměstnání.

Největší pracovní servery:

www.jobs.cz
www.volna-mista.cz
www.jobpilot.cz
www.jobserver.cz
www.zamestnani.idnes.cz

Na většině pracovních serverů lze nalézt také celou řadu užitečných informací, jak při hledání práce postupovat. Doporučuji využít rozšířených možností, které servery nabízejí pro vyhledání vhodných nabídek, a prohlédnout si například sekci nabídek pro čerstvé absolventy.

Přeji mnoho štěstí při hledání toho pravého uplatnění na trhu práce.

Střepy

Tomáš Novotný, student FHS UK

Seděl jsem v baru U kouřícího králíka a kouřil. Za okny se proháněl podzimní podvečer a pouliční lampy dodávaly celé té šedivosti nasládlý nádech. Pozoroval jsem, jak bezstarostný kouř tančil se světlem lustru tango a jak ho servírka s voňavým hlasem zvířila vždy, když prošla kolem.

Radim bloudil zrcadlovým bludištěm, toužil po svobodě, ale vždy, když si už už myslel, že našel cestu ven a rozeběhl se tou cestou, ozvalo se jen tříštění skla a ukápl pár kapek krve z pořezaných údů, napsal jsem nakonec tupou tužkou do svého zápisníku. Radim je moje alter ego. Právě tajemství každého umění je krutost, řekl klasik, snažil jsem se tedy být k němu krutý.

„Dáš si ještě něco?“ Byla to vůně medu.

„Tebe,“ chtělo se mi říct jen tak z recese, ale neodvážil jsem se, a tak jsem si aspoň objednal další pivo. Možná pivo pomůže Radimovi najít cestu ven. Když ne, zkusím to s rumem. Když se otevřely dveře hospody, kouř se v panice rozprchl na všechny strany.

„Čau,“ řekla Radka, a přisedla si ke mě. „Promiň za to zpoždění, musela jsem ještě jít vyvenčit Míšu.“ Najít metaforu pro Radku je zcela nad moje síly; je to bytost krásnější, roztomilejší a sladší než cokoli jiného – k čemu bych ji tedy měl přirovnat?

„V pohodě, vždyť je to jenom půl hodiny – Míša má asi zácpu, co?“ pokusil jsem se o vtip. Radim zběsile mlátil do zrcadla, o kterém věděl, že vede ven, ale ono ne a ne povolit. Letmo jsem Radku pohládl po ruce. Zrcadlo popraskalo, ale nerozbilo se. Radim se sehnul k zemi a začal hledat nějaký šikovný kámen.

„Zase vtipnej?“ odpověděla Radka kysele, ale pousmála se. Potom se podívala na hodinky. Její obnažená ruka připomínala větvičku mladé jabloně a já jsem toužil mít jednou z dřeva té jabloně rakev.

„Co si dáš?“ zavoněl med a Radka si objednala „taky pivo“. Ťukli jsme si na zdraví. Pak jsme chvíli plýtvali slovy ve snaze zapříst hovor a Radim zkoušel kameny všech tvarů i velikostí – žádný z nich však zrcadlo neprolomil.

„Máš teď nějakou holku?“ zeptala se mě Radka nečekaně zrovna ve chvíli, kdy jsem sahal po svém püllitru. Moje náhle ochablá hnáta srazila püllitr na zem. Padal snad dvě minuty a celou tu dobu se všude kolem mě ozýval hluk, jako bych stál nahý na dálnici. Pak se ozvalo tiché „křach“, které všechn ten hluk utnulo jako katova sekyra hlavu odsouzeného, a rozhostilo se ticho. Akorát z dálky se ke mě nesl Radčin smích. Pod stolem se ohavně blyštivé střepy rozličných tvarů koupaly v jezírku zpěněných žlutých chcanek.

„Ne, teď zrovna žádnou nemám,“ zakoktal jsem nakonec. „Uhněte kousek, já to utru,“ řekla servírka. Pořád ještě byl ten její hlásek medově sladký. Uhnul jsem.

„A co ty, máš nějakého chalána?“ vypravil jsem ze sebe co nejpevnějším hlasem.

„Hmm, no právě že nemám. Včera se se mnou rozešel. Proto jsem ti napsala, ať přijdeš. Potřebuju si o tom s někým promluvit.“

A pak mi vyprávěla, jak jí po třech letech lásky jenom napsal esemesku, jak jí ignoroval, když se potkali na koupališti a jak ona nenávidí tu slepici, se kterou teď bodá. A Radim furt jen hledal ten správný kámen, protože se mu zdálo, že to zrcadlo je už dost popraskané.

„Hmm, to chápu,“ přitakával jsem každou chvíli a rodilo se ve mě odhodlání.

„Ty, Radko,“ sáhl Radim po beranidle, když jsem usoudil, že je vhodná chvíle, „víš, ehm, nechtěla bys být něco víc než jen moje kamarádka?“ Radim praštil vsí silou beranidlem do zrcadla.

„Ne, promiň, to by nefungovalo. Akorát bysme si pokazili to kamarádství, který mezi sebou máme. Budeme jenom kamarádi, to bude lepší.“

„Jo, jasně. Kamarádi. Fajn,“ zakoktal jsem. Zrcadlo to se rozlomilo na mnoho velkých střepů. Jeden z těch střepů se Radimovi zasekl přímo do srdce a on se zachroptěním padl k zemi, kde se ještě několik minut svíjel v křeči, než utonul ve vlastní krvi.

Já jsem u stolu zakořenil a místo, abych se těšil z čerstvých jablíček, která má jablůňka plodila, stal jsem se pro ni vrbou.

Akce MK v poslední době

Členové MK Praha mobilují v Olomouci

M. Macek předčítá anglickou poezii

Kongres MK

M. Říman na Kongresu MK

Pokongresový raut

Vánoční besídka MK Praha

*O naši lepší budoucnost se starají politikové, o lepší minulost historikové
a o lepší přítomnost novináři.*

MLADÍ KONZERVATIVCI SE SPOLÉHAJÍ NA JAPONSKOU KVALITU KYOCERA MITA
A PROFESIONÁLNÍ SLUŽBY PROIMPO.

Kompletní řešení tisků a kopírování.

PROIMPO S.R.O.

WWW.PROIMPO.CZ

vytiskl **europrint**

Portál Mladých konzervativců vychází šestkrát ročně s ohledem na průběh akademického roku

Vydává Regionální klub Mladých konzervativců v Praze, Zborovská 42/542, 150 00 Praha 5

tel: +420 605 851 711, praha@konzervativci.cz, <http://praha.konzervativci.cz>, <http://www.eportal.cz>

šéfredaktor: **Lukáš Kovanda** lkovanda@centrum.cz, zástupci šéfredaktora: **Martin Erva** a **Daniel Kotula**

redakce: **Iveta Čechová**, **Viktor Hanzlík**, **Michal Jelínek**, **Vavřinec Kryzánek**, **Jan Medek**, **Tomáš Munzi**, **Tomáš Novotný**,

Michaela Rothová, **Martin Říman**, **Michal Stieber**, **Ondřej Vašíček**, **Stanislav Vejvar**, **Barbora Zvěřinová**

grafická úprava: **Jiří Kovanda**, ilustrace: **Ela Ovenecká**, fotograf: **Jiří Vitek**

Ročník II. Vyšlo v lednu 2004.